

אשכולות

הצילון השבועי של תלמידי ישיבת כרם ביבנה

פרשת וילך - שבת שובה

גליון 474 | ו' בתשרי תשע"ט
(שנה שתיים-עשרה)

18:26 כניסת שבת
19:24 צאת שבת
08:48 סזק"ש מג"א

מבט טוב

לראש הכולל הרב זכריה טובי

לרגל הולדת הנכדה

לרב אהוד שלמה פיקסלר

לרגל הולדת הבת

קוד באתר: 8118

העלון יוצא לאור ע"י

ישיבת כרם ביבנה

www.KBY.org.il

לתגובות ולהארות:

eshckolot@gmail.com

מערכת אשכולות

איתיאל סופר

שלמה שינובר, יצחק שיבני

בזאת נבוא אל הקודש

אורי וישעי

בקריאת התורה של יוה"כ אנו קוראים את הפסוק "בזאת יבוא אהרן אל הקודש" (ויקרא טז, ג). במדרש רבה (פרשה כא, א-ד) כתוב על כך: "בזאת יבא אהרן - הדא הוא דכתיב 'לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא' (תהלים כז)... רבנן פתרוהו להאי קרא הכי: ד' אורי בראש השנה, וישעי ביום הכפורים". וצריך ביאור במדרש פליאה זה: מה הקשר בין "בזאת יבוא אהרן" לפסוק "לדוד ה' אורי וישעי"?

מבאר רבי אברהם יהושע העשל מאפטא (המכונה ה"אוהב ישראל", ע"ש ספרו) בספרו "תורת אמת" (פרשת אחרי-מות), בהקדים דברי המשנה בריש פסחים "אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר". מסקנת הגמרא שם ש"אור" הוא "נגהי", כלומר לילה, וקשה - "איך שם הכתוב אור לחושך"?

אלא, שישנן הרבה בחינות ל"אור", זו למעלה מזו, אשר כל "אור" מאיר יותר מחברו. כך גם כנסת ישראל, כשהם דבוקים לקב"ה בדביקות אמיתית - "אז מאיר להם המלך העליון האור האין סוף המבטיח ומנהיג עיני חכמים". אבל כאשר הם יורדים מדרגתם ח"ו - "אז נפסק אור העליון רח"ל", אמנם מ"מ נשאר "רושם" של אותו אור, והוא עדיין מאיר להם, אבל מכל מקום נקרא "חושך" כלפי האור הבהיר, העליון יותר.

מראש השנה עד יום הכיפורים, בעשרת ימי התשובה, עם ישראל באים לידי דביקות וטהרת הלב, בכל יום ויום עולים דרגה, עד יום הכפורים, יום אדיר בימי שנה, בו מאיר להם האור הגדול ביותר, ואז בא הישועה לישראל. ולכן - "אורי" בראש השנה, שאז מתחיל האור העליון להאיר לישראל ע"י שהם מטהרים את עצמם לאביהם שבשמים, וההארה מתעצמת יותר ויותר, עד יום הכפורים, שנקרא "כתר ישועה" [ובו יש שנוהגים לקרוא את "כתר מלכות"], דהיינו שה' מכתיר עצמו בישועה שהוא עושה עם עמו ישראל.

וזו משמעות הכתוב "בזאת יבא אהרן אל הקדש": המילה "בזאת", מרמזת על הסתכלות ישירה לנמצא כנגדו. כשאדם מביט על האור והישע של הקב"ה - על ידי זה יבוא אל הקדש, לתוך הקדושה, לידי דביקות בקב"ה. וזהו שאמר דוד, "ה' אורי וישעי", כשאדם מביט ומסתכל בבחינות של "אור" ו"ישע" הבאים מהשי"ת על ישראל, אזי יראה שאין לאדם לירא משום דבר כי אם מהקב"ה. "ה' מעוז חיי ממי אפחד" - כלומר: כאשר ה' נותן לי עוז ותעצומות, ממילא מפחד רק מהשי"ת, לפניו נעבוד ביראה ופחד. "בקרב עלי מרעים לאכול את בשרי צרי ואויבי לי" - יש שני מיני שונאים אשר הם מצירים לאדם: יש המכאיבים לאדם בגופו ובממונו, וזהו "לאכול את בשרי", ויש השונאים את הצדיקים מחמת שהם מובדלים לשמו יתברך, ככתוב "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" (ויקרא כ, כו), וזהו "צרי ואויבי לי". על כך אמר דוד: משני מיני השונאים לא אירא כלל, כיון שבטוח אני ש"המה כשלו ונפלו", בלי תקומה ולא יהיה יכולת בידם להזיק - וממילא "בזאת אני בוטח" - בכך שה' הוא "אורי וישעי". יה"ר, שנזכה להארת ה' עלינו, ונחתם בספר החיים, אכ"ר.

אכילה בערב יום הכיפורים

מובא בברכות (ח ע"ב): "ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב, וכי בתשעה מתענין והלא בעשרה מתענין? אלא לומר לך, כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי". לרבים מהפוסקים מפסוק זה נלמד שיש מצוות עשה מהתורה לאכול בערב יום הכיפורים ולהרבות בסעודה.

אמנם בשו"ת כתב סופר (או"ח סי' ריב) כתב, שלא דווקא אכילה מרובה, אלא אף כשמוסיף אכילה מועטת כדי לחזק את גופו בתשיעי, מקיים את המצווה, אבל לכל הפחות צריך להוסיף סעודה אחת של פת - שאם היה רגיל לאכול סעודה מרכזית אחת בפת שיעשה שתיים, ובזה יקיים את דברי השו"ע להרבות בסעודה. וכתבו המקובלים שבסעודה זו אם אוכל לשם שמים, יכול לתקן את כל האכילות שאכל במהלך השנה שלא לשם שמים ולתאוותו, ולכן יש להשתדל לאכול לשם שמים ביום זה.

רבי עקיבא איגר בתשובה (מהדורה קמא, סימן טז) דן האם גם נשים חייבות במצווה זו. מצד אחד זו מצוות עשה שהזמן גרמא שנשים פטורות, אך מאידך הפסוק הוציא את החיוב מלשון עינוי, ואולי יש מקום לדרוש כל שישנו בעינוי ישנו באכילה, כפי שהגמרא דרשה לעניין שבת - כל שישנו בשמור ישנו בזכור, ולעניין מצה - כל שישנו בבל תאכל חמץ ישנו בקום אכול מצה. ונשאר בצ"ע. ורבים מהאחרונים הכריעו שחייבות למרות שזו מצוות עשה שהזמן גרמא (עי' שו"ת כת"ס או"ח סי' קיב ועוד), מאחר שהרא"ש כתב שהטעם של המצווה לאכול בתשיעי הוא כי התורה חסה עלינו ורצתה שנחזק את גופנו לפני הצום ע"מ שנעבור אותו בצורה בריאה. ולפי זה - כפי שהגמרא בקידושין (לד ע"א) אומרת "גברי בעי חיי, נשי לא בעי?" - כתבו האחרונים שגם לנשים יש חיוב לאכול.

ויש להקשות, שהרי יש מחלוקת תנאים אם דורשים טעמא דקרא. למשל בבא מציעא (קטו ע"א) על הפסוק "ולא תחבול בגד אלמנה" רבי שמעון דורש טעמא דקרא ואומר שטעם האיסור שמוציא לה שם רע בשכנותיה כשנכנס אליה כל יום לקחת את המשכון ולהחזירו, ולכן מגביל את האיסור רק באלמנה ענייה, ואילו רבי יהודה לא מחלק ואוסר גם באלמנה עשירה, וכך פוסקים להלכה, משום שלא דורשים טעמא דקרא. א"כ איך על דעת עצמנו אנחנו דורשים טעמא דקרא לחייב נשים?

החת"ס בתשובה (ח"ב סי' רנד) כתב שכל מה שאנחנו לא דורשים טעמא דקרא זה לקולא, אבל לחומרא דורשים. והוא מביא דוגמא מכתבת ספר תורה. השו"ע פסק ביו"ד (ער. א) שיש מצווה, אפילו בזמן הזה, על כל יהודי לכתוב ספר תורה. היום הרבה לא כותבים ספר תורה, ומתבססים על הרמ"א (או"ח תרנו) שכתב שאין חובה לבזבז למצוות עשה יותר מחומש מנכסיו, ולכתוב ספר תורה זו הוצאה מאוד יקרה שלא כל אחד יכול לעשות (מובא גם בפתחי תשובה שאפשר לכתוב ס"ת בשותפות,

ויש מה לדון בכך). ושיטת הרא"ש (הל' ס"ת סי' א) שבזמן הזה יש מצוות עשה לכתוב ספרי קודש, ומדוע? הסביר הרא"ש שטעם המצווה של כתיבת ספר תורה זה "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם" - ללמד וללמוד תורה. פעם שיעקר לימודם היה מהפוסקים המצווה הייתה לכתוב ספר תורה, אבל כיום, ביאר הרא"ש, ששיעור הלימוד הוא מספרים, יש מצווה לכתוב ספרי קודש. ואיך יכול להיות שהרא"ש בגלל שדורש טעמא דקרא מבטל את המצווה לכתוב ספר תורה? אומר החת"ס סופר שכוונתו הייתה שיש מצווה בנוסף למצוות כתיבת ספר תורה ולא במקום, וזה מאחר שלחומרא כן דורשים טעמא דקרא.

יש דיון נוסף באחרונים, לגבי חולים שלא צמים ביו"כ מחמת שאסרו להם הרופאים, האם הם מחויבים לאכול בערב יום הכיפורים על אף שפטורים מהצום. השדה חמד אומר שיש להם חיוב כי אולי ירחם ה' והם יוכלו לצום ביו"כ. הרב צבי פסח פראנק הביא את דברי השו"ע (סי' תריח) שחולה שיכול לאכול פחות מכשיעור ביו"כ (באכילה - ככותבת הגסה, בשתייה - רוב רביעית') צריך לעשות כך. ולכן אומר הרב פראנק, חולה שיכול לאכול פחות מכשיעור זה נחשב שהוא מתענה, מאחר שהגמרא ביומא (פ ע"א) אומרת שהעינוי מתבטל רק אם אוכל ככותבת הגסה, ומשום כך גם מחויב לאכול בערב יום כיפור. וע"ע בכת"ס שם.

ריצוי חברו

במשנה (יומא ה, ט) נאמר: "עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שיִרצה את חברו", וכן נפסק בשו"ע (או"ח ריש סימן תרו). אנשים חושבים שיש שני מסלולים: בין אדם למקום ובין אדם לחברו, אבל הברכי יוסף כתב שזה לא נכון, וכל עוד לא כיפר על העניינים של בין אדם לחברו, זה מעכב גם על הכפרה של בן אדם למקום. ולכן כל אדם שיש לו איזו קפידה עם חברו יש לפייסו, ואם פגעו בו יש לו למחול. בגמרא בראש השנה (יז ע"א) כתוב "כל המעביר על מידותיו, מעבירין לו על כל פשעיו". הקב"ה עושה מידה כנגד מידה, ולכן מי שמוחל לחברו מובטח לו שמוחלים לו.

ידועה המחלוקת בין האחרונים באדם שדיבר על חברו לשון הרע והוא אינו יודע על כך, כיצד צריך לרצות אותו. החפץ חיים כתב (כלל ד אות יב) שצריך ללכת אליו ולגלות לו שדיבר עליו סרה ולבקש מחילתו, כי בלי זה הוא לא יוכל למחול לו, שכדי למחול צריך לדעת על מה מוחלים. ואילו בשם רבי ישראל סלנטר מובא (בכמה מקומות, עי' בספר אז נדברו ח"ז סי'

¹ באכילת ככותבת הגסה השיעור הוא שני שלישי ביצה והמנהג לאכול עד 30 סמ"ק, ובשתיית רוב רביעית השיעור הוא 44 סמ"ק והמנהג לשתות עד 40 סמ"ק. וחולה שאמרו לו לאכול פחות מכשיעור יאכל כשיעור הזה כל 10 דקות. את הפרשים כמובן מודדים מסוף אכילה לתחילת אכילה, ואכילה ושתייה לא מצטרפים לשיעור. כתב בחזון עובדיה וכן הביא הגר"ש ז"א אוערבאך שנוטל ידיו באכילה זו כרגיל עד פרק הזרוע מאחר שזו נטילה של מצווה, וכן כהנים נוטלים ידיהם כרגיל לפני הברכה, כי זו נטילה של מצווה. וזאת בניגוד לנטילה של שחרית שנפסק בשו"ע (תריג, ב) שנוטל עד סוף פרקי אצבעותיו. כמו כן החולה אומר 'עלה ויבוא' בברכת המזון, כדין כל מועד.

סו) שבמקרה כזה עדיף שלא יספר לו כלל כדי שלא יצער אותו. האחרונים דנו לכאן ולכאן כיצד להכריע בזה, ויש כמה חילוקי דינים בזה.

הדלקת נרות

אבל הרא"ש כתב שמברכים על הדלקת נר של יוה"כ. והסביר שכמו שהמצווה להדליק נר שבת נלמדת מ"וכבדתו" - שיש מצווה לכבד את השבת - וזה חלק מכבוד שבת, כך יש מצוות כבוד יום כיפורים, כפי שהמשנ"ב הביא (תרי"ט ס"ק ט) שלומדים מהפסוק מ"קדוש ה' מכובד" - זה יום הכיפורים. ומאחר שיש ביום הזה מצווה של כבוד יו"ט, אומר הרא"ש שצריך לברך על ההדלקה הזו, שאינה מבוססת רק על מנהג, אלא על פסוק. למרות שהגר"א והפרי חדש כתבו לא לברך משום ספק בברכות להקל, וכן נהגו כמותם התימנים, הרבה אחרונים אמרו שהמנהג לברך וכך נהגו האשכנזים ורוב הספרדים. ובנות אשכנז נהגו לברך שהחיינו בהדלקת הנרות, והן צריכות להיזהר במה שכתב המשנ"ב (תרי"ט, ס"ק ז) שבברכת שהחיינו הן מקבלות את כל דיני יוה"כ כולל חמשת העינויים, והן לא יכולות להתנות על כך שלא מקבלות. ולכן אם רוצות לברך שהחיינו יש להן לחלוץ את נעליהן לפני הברכה, וכן ולהדליק את כל הנרות לפני הברכה, כי אסור להן להדליק אחר שבירכו. בנות ספרד אינן מברכות שהחיינו, אלא באות לביה"כ ויוצאות בברכת שהחיינו שאומר החזן בכל נדרי.

לגבי הדלקת נרות של יוה"כ, המשנה בפסחים (נב ע"ב) אומרת שהיו מקומות שנהגו להדליק והיו מקומות שנהגו שלא להדליק, ואמרה שם הגמרא ששניהם לדבר אחד התכוונו - למנוע מתשמיש המיטה. וכפי שביאר רש"י: "האומרים להדליק משום דאין אדם משמש מטתו לאור הנר, והאומרים שלא להדליק סוברים כשהנר דולק רואה את אשתו ומתאוה לה". וכן הביא זאת מרן השו"ע (תרי"ט א) שהיו שני מנהגים בעניין. הירושלמי אומר שמנהג להדליק יותר משובח, אבל כתב המרדכי דמאחר שזה רק מנהג אין מברכים על ההדלקה, והסביר בשו"ת הרדב"ז משום שאנחנו לא מברכים על מנהגים. למשל, הגמרא בסוכה (מד ע"א) אומרת שלא מברכים על חבטת ערבה כי זה רק מנהג נביאים.

הגים של תשובה אביעד בוכריס

לע"נ ר' אלי קליין זצ"ל ור' יעקב יוסקוביץ זצ"ל, שחיברו בין עולם התורה לעולם המעשה

גולדשטיין כתב לפני מספר שבועות בעלון זה (פרשת כי תבוא - גיליון 472), שחלק חשוב בחשבון הנפש בתשובה שלנו, כולל תשומת לב למעשים הטובים ולא דווקא למעשים הרעים - לא רק 'סור מרע' אלא גם 'עשה טוב'. לענ"ד הדבר מעודד אותנו לשוב בתשובה טובה יותר, משום שאין דבר מחזק יותר מהתבוננות בדברים חיוביים ובגילוי דברים טובים בנפשנו - ממש כמו השופר, הקורא לנו: 'שפרו מעשיכם' - לא רק במובן של הימנעות ממעשים רעים, אלא בעיקר בפן החיובי: קחו את הדברים הטובים שבכם, התמידו בהם ושפרו אותם עוד.

ידועים דברי המדרש (תנחומא, אמור כב) עה"פ "ולקחתם לכם ביום הראשון": "ראשון לחשבון עוונות" - בחג הסוכות מתחיל חשבון חדש,² מעין דף חדש ונקי מעוונות, לאחר התשובה שנעשתה ביום הכיפורים. למרות שבימים אלו של חג הסוכות איננו עוסקים באופן ישיר בתשובה, ובעצם כבר קצת 'שכחנו' מתשובה, סליחה וכפרה, ניתן לראות במצוות החג את התשובה מאהבה ובשמחה, כהכנה לקבלה שלימה של התורה בשמחת תורה, והתחזקות בין במצוות בין אדם למקום ובפרט במצוות שבין אדם לחברו. ונבאר את הדברים:

ראשית, בחג הסוכות נידונים על המים (משנה ר"ה א, א), דבר זה כשלעצמו מחזק את תחושת הביטחון בקב"ה ובשפע שישפיע עלינו. חיזוק האמונה והביטחון בקב"ה הוא חלק חשוב בתשובה. בנוסף, ארבעת המינים מסמלים את קבלת השונה בעם ישראל - לא כולם אתרוגים,

במקום להתחיל לכתוב על רעיון מסוים וספציפי על תשובה, כל אחד מאתנו יוכל לקחת רעיון שספגתם בישיבה ומחוצה לה על הימים הנוראים,¹ ואם זה לא קרה עד עכשיו (אפשר לעשות תשובה!) מקווה שמאחת השיחות או דברי החיזוק - עניין ה'תשובה' ייכנס ללבכם. כידוע, על הימים הללו נאמר "קראוהו בהיותו קרוב", וכדברי רבינו בעל המשנה ברורה (סימן תקפא ס"ק א): "משה עלה להר שלא ייטעו עוד אחר ע"ז והוי עת רצון, ואיכא אסמכתא מקרא "אני לדודי ודודי לי" ראשי תיבות אלול וסופי תיבות עולה ארבעים, כנגד ארבעים יום מר"ח אלול עד יוה"כ, כי באלו ארבעים יום התשובה מקובלת להיות ליבו קרוב אל דודו בתשובה ואז דודו קרוב לו לקבל תשובתו מאהבה".

חשבתי על רעיון בהבנת המושג "המלך בשדה" הידוע בחסידות. כשאדם מתפלל אסור לעבור לפניו ולדבר איתו, כמו ששר חשוב עובר ועושים חייך כדי שיוכל לעבור עם פמלייתו, כך האדם בתפילה נמצא ישירות מול הקב"ה בתפילה (ללא מחיצות ומפריעים). בחודש אלול האדם תמיד נמצא ב'מצב של תפילה' - ניתן ורצוי להתקרב לקב"ה כדי לשוב בתשובה.

חלק מהותי בתשובה הוא חשבון הנפש. זהו תהליך לא פשוט, תהליך פנימי שלעיתים כואב. בכל ארגון שרוצה להיות טוב יותר, נעשות פעולות של שיפור ושימור ערכים ומעשים חשובים כחלק מהפקת לקחים מהעבר לעתיד - גם זה סוג של חשבון נפש. הרב משה

² בביאור מדרש זה, מדוע היום הראשון לחשבון העוונות מתחיל ביו"ט ראשון של סוכות ולא מיד למחרת יוה"כ, נאמרו ביאורים רבים [המפורסם שבהם שבימים שבין יוה"כ לסוכות ישראל עוסקים במצוות ואין פנאי לחטאים].

¹ תיקחו כל רעיון, אפילו קטן. יש עניין במועדים בגלל קדושת הזמנים לנסות לחוות אותם הרעיון יועיל לכך מאוד.

היא מן הפנים אל החוץ, אל הכלל.

כמו בעשייה הציבורית, שאדם נבחן במעשיו ובביצועיו, וצריך להראות לציבור "קבלות" על עשייתו, כך גם אנו נבחנים כל העת בעבודת השם שלנו בין במצוות בין אדם לחברו ובין אדם למקום. יה"ר שנוכח אף אנו שהתשובה תחדור ללבבות, ומשם נחתור ונגיע למעשים הטובים בכל המצוות - בין אדם לחברו ובין אדם למקום, שנה טובה וגמר חתימה טובה לכל בית ישראל.

ואם הגענו לכך שקיבלנו את השונה וכל אחד מעם ישראל באמת, וודאי שתשובתנו תועיל. כמובן, יש בחג הסוכות גם חיזוק של מצוות בין אדם לחברו בהכנסת האורחים ובקבלת האושפיזין. בימי הסליחות והרחמים פחות יוצא לנו בפועל "לעבוד" על מצוות שבין אדם לחברו. בקשת הסליחה בערב יום הכיפורים על פגיעות העבר היא דבר יפה, אך אין כמו הדבר עצמו בסוכות - העשייה החיובית ולא רק מחיקה של החטא. מצוות אלו מהוות סוג של תשובה, וניתן לומר כי התשובה בימים הנוראים של אלול עד יוה"כ היא יותר פנימית, ואילו תשובת חג הסוכות

תפילות יום הכיפורים

ר' בן-ציון סופר

שערי תפילה

אך יתכן לומר להיפך, שבאמת בר"ה יש פחות קפיידא על בקשות פרטיות בתפילה, שהרי הוא יום הדין ובריות בו יפקדו. **דוקא** ביו"כ הזהיר הזוה"ק שלא יבקש אדם על עצמו. ביוה"כ התחדש שעיצומו של יום מכפר - כפרה שכל כולה לפני משורת הדין. לכן, אומר הזוהר, אין לבקש ביום זה על עצמנו, אפילו לא בקשת סליחה וכפרה או כתיבה לחיים, שהרי בדין לא מגיע לנו דבר. ביום גדול זה עלינו לבקש על השכינה הקדושה, שתצא מאפילה לאורה.

ועדיין, כיצד אנו אומרים בתפילה "זכרנו לחיים... וכתבנו בספר חיים", מתפללים על סליחה ומחילה לאורך כל יוה"כ, ומבקשים גם על צרכינו האישיים, בניגוד לדברי הזוהר?

אלא ודאי, שהבעיה כאן איננה בעצם הבקשות האישיות, אלא במגמה שלהן. כאשר אדם מתפלל על עצמו **בשביל עצמו**, הרי הוא ככלב עז נפש. אך אם מתפלל על עצמו **בשביל השכינה** - אין עליו כל ביקורת. אדרבה, רצון ה' הוא שיהיו גם מעשינו הגשמיים לשם שמים, וממילא גם בקשותינו הפרטיות תבואנה במגמה להרבות כבוד שמים ולקרוב את גאולת השכינה. וזהו שאנו מסיימים בבקשה הנ"ל "**למענך** א-להים חיים".

אם כן, למדנו מדברי הזוה"ק מה צריכה להיות מגמתנו בתפילותינו ביוה"כ. לא לחשוב על הצער שלנו, אלא על צערם של קוב"ה ושכינתיה. על כך ששם ה' עדיין לא מתקדש בעולם כראוי. על שטרם זכינו לשכינה שתשרה בינינו ואיננו יכולים לעבוד את ה' בלבב שלם.

אם נשכיל להתפלל ביום קדוש זה כראוי, נזכה שגם תפילותינו במהלך כל השנה תתרוממנה לדרגה גבוהה זו של תפילה לשם שמים, וממילא נזכה שגם משאלותינו האישיות תתמלאנה לטובה.

בתוך דברינו אודות התפילה, אי אפשר שלא להתייחס אל ימי התפילה הנשגבים שאנו בעיצומם. לא נוכל כמובן להעמיק בכל תפילות יוה"כ הבעל"ט, אך ננסה להבין לפחות את תכליתן ומגמתן.

ידועים הם דברי הזוהר הקדוש על אותם שנובחים בראש השנה ככלבים "הב הב", ומבקשים "הב לן חיי, הב לן מזוניי". כדי להבין את הדברים לאשורם נצטט את מקורם (תיקוני זוהר, ו):

ווי לון לבני נשא, דקודשא בריך הוא אסיר עמהון בגלותא, ושכינתא אסירת עמהון, ואתמר בה 'אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים', ופורקנא דילה דאיהי תשובה... 'ויפן כה וכה' אם אית מאן דיתער בתיובתא לתברא בית אסורין דילהון... 'ויפן כה וכה וירא כי אין איש'... ולא אינון מסטרא דאלין דאתמר בהון 'אנשי חיל יראי א-להים אנשי אמת שונאי בצע', אלא כלהו צווחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים 'הב הב לנא מזונא וסליחו וכפרה וחיי, כתבנו לחיים'. ואינון 'עזי נפש' ככלבים דאינון אומין דעלמא, דצווחי לגביה ולית לון בשת אנפין, דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא דיחזור שכינתיה לקודשא בריך הוא דאיהי מרחקא מיניה למהדר לגביה. ואדמיין לכלבים, דאתמר בהון 'ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם', ואינון ערב רב, דכל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין...

כמה דברים למדנו מדברי הזוהר: **א.** מדובר על אנשים המבקשים על צרכיהם **ביום הכיפורים**, ולא הזכר כלל ראש השנה בדברי התיקונים. **ב.** ישנה ביקורת גם על בקשת סליחה וכפרה, ואפילו על הבקשה "**כתבנו לחיים**", שהיא חלק מנוסח התפילה. וצ"ב מדוע. **ג.** ההקפדה היא בעיקר על **אי-הבקשה** של חזרת השכינה אל הקב"ה, ולא על עצם הבקשות הפרטיות.

בנוגע לנקודה הראשונה שציינו, אכן אפשר לבאר שבראש השנה פשוט הוא שאין מקום לבקשות אישיות, שהרי הוא יום המלכת ה'. הזוהר מחדש שאפילו ביוה"כ יש להיזהר בזה.